

Tast editorial

■ Autora: Anna Politkóvskaia Títol: Diari rus | editorial: Ara Llibres ■

POLITKÓVSKAIA

silenci impossible

Introducció: **Ada Castells**

El 7 d'octubre farà un any que la periodista russa Anna Politkóvskaia va ser assassinada. Pocs tenen confiança en les investigacions oficials del seu cas, encara que ja hi ha hagut deu detencions i dos oficials de policia han estat acusats. Un més està en cerca i captura, i un quart sospitós resulta que ara s'ha sabut que era a la presó quan van abatre l'escriptora a l'ascensor de casa seva. El jugador d'escacs i dissident Garri Kaspàrov ha declarat clarament que sospita que va

ser assassinada pel règim. Dimitri Muratov, editor de *Novaia Gazeta*, on treballava Politkóvskaia, està convençut de la connexió entre les forces de seguretat i l'assassinat de la reportera que donava veu a les víctimes txetxenes. Hi ha una investigació paral·lela per aclarir-ho.

A l'escriptora, d'enemics a la cúpula dirigent no n'hi faltaven. En la seva primera visita a Barcelona, el 2002, va acabar la seva intervenció amb un expressiu: "Putin és un racista patològic. Putin és un assassí". La seva vida va consistir a recollir proves d'aquesta injustícia i altres a través de testimonis de primera mà. Són relats

esgarrifosos que proven que la realitat sovint supera la ficció. Ja ha passat gairebé un any i molts recorden arreu del món la seva veu valenta.

Aquesta tardor, aquí, se la podrà sentir de més a prop a través de dues novetats editorials. Ara Llibres publica avui mateix *Diari rus*, del qual n'oferim un tast per als lectors de *Cultura*. Es tracta del seu testimoni més íntim, el llibre que havia acabat d'escriure quan la van matar. S'hi veuen reflectits la passió que sentia per la seva feina i els neguits i temors, del tot fonamentats, que l'assetjaven. A mitjans d'octubre Aresta treu *Anna Politkóvskaia, la consciència moral de Rússia*, un llibre

impulsat pel PEN Català, la Lliga dels Drets dels Pobles i la Federació Catalana d'ONG pels Drets Humans. Són deu articles de Politkóvskaia que demostren la seva gosadia i el seu ofici. Les presentacions del llibre es faran l'1 d'octubre al CCCB de Barcelona, a les 19 h, i el 2 al Centre Cultural La Mercè de Girona, a les 19.30 h.

Tal com diu Carles Torner al pròleg, a Politkóvskaia "la llegirem, la rellegirem, i ajudarem a difondre la seva anàlisi lúcida i la força dels seus testimoniatges de tantes víctimes que ella va entrevistar". Ara pot ser una bona ocasió per començar a fer-ho. *

ADLAN KHASANOV / REUTERS

Una dona txetxena intenta alimentar els seus fills al camp de refugiats de Sputnik, a Ingúixia. Politkóvskaja sempre va donar veu als més necessitats recollint els testimonis de primera mà

A. NATRUSKIN / REUTERS

IURI KOTKETKOV / EFE

La tragèdia de l'escola de Beslan, a Ossètia del Nord, va causar la mort de més de 300 persones, entre les quals molts nens. Politkóvskaja va ser l'única que va fer de mitjancera entre els terroristes i la policia

Tinc por?

La gent sovint em diu que sóc una pessimista, que no crec en la força de la població russa, que la meua oposició a Putin és obsessiva i que no hi veig més enllà.

Ho veig tot i aquest és el problema. Veig tant el que hi ha de bo com el que hi ha de dolent. Veig que la gent voldria una vida millor, però que és incapaç de fer res perquè això passi i que, per amagar aquesta veritat, es concentra en les coses positives i fa veure que les negatives no existeixen.

Segons la meua manera de pensar, un bolet que creix sota una fulla grossa no pot esperar aixecar-la. Al final algú el veurà, el tallarà i se'l menjarà. Si vas néixer un ésser humà, no pots comportar-te com un bolet.

No em puc resignar al pronòstic demogràfic oficial del Comitè Estadístic de l'Estat per al període que hi ha fins al 2016. El 2016 molts dels membres de la meua generació pots ser ja no hi serem, però els nostres fills i els nostres néts seran vius. Que pots ser no ens importa la vida que tindran o ni tan sols si tindran una vida?

Molta gent sembla que no se'n preocupa, de tot això. Si seguim amb les mateixes estratègies polítiques i econòmiques, la població russa es reduirà en 5,3 milions de persones. Aquest és el pronòstic optimista: que l'any 2016 Rússia tindrà una població de 138,8 milions de persones.

El pronòstic pessimista no és tan fàcil d'albirar, però es pot treure a la llum si un és prou persistent i et fa venir ganes de fer alguna cosa per canviar l'actual situació de Rússia. El pronòstic pessimista diu que haurem caigut a 128,7 milions de persones. Milions de pobres, incapaços de pagar els serveis mèdics privatitzats, moriran. La gent jove seguirà morint a carretades a l'Exèrcit. A les guerres i també fora de les guerres, els que no estiguin "amb nosaltres" acabaran amb un tret al cap o es podriran i moriran a les presons.

Això si tot continua com fins ara. Si no abordem la pobresa seriosament. Si persisteix la vergonyosa negligència del sistema sanitari i del medi ambient. Si no encetem una campanya nacional ferma contra l'alcoholisme i l'addicció a les drogues. Si no s'acaba la guerra al nord del Caucas. Si no es canvia l'humiliant sistema d'assistència social, que fa que la gent tan sols sobrevisqui, sense perspectiva de viure una vida plena i digna, amb una alimentació adequada, descans correcte i pràctica de l'esport.

De moment no hi ha signes de canvi. Les autoritats estatals no escolten els advertiments de la gent. Viuen la seva vida, amb les cares preocupades per l'avarícia i per la por que algú intenti impedir-los enriquir-se encara més. Perquè això no passi, la seva prioritat és acabar amb la societat civil. En tot moment intenten convèncer la població russa que la societat civil i l'oposició estan finançades per la CIA, els britànics, els israelians i, qui sap, els serveis secrets de Mart, a més, naturalment, de la teranyina global d'Al-Qaida.

Avui, les nostres autoritats estatals només estan interessades a fer diners. Aquest és literalment el seu únic interès.

Si algú es queda més tranquil amb el pronòstic "optimista", doncs felicitats. Certament, és la sortida més fàcil, però és també una sentència de mort per als nostres néts.

24 d'agost

Les mares han tornat a Beslan

"Nosaltres, les mares de Beslan", diu Marina Park, "som culpables d'haver donat la vida a nens condemnats a viure en un país que va decidir que no els necessitava. Som culpables d'haver votat un president que va decidir que els nens són prescindibles. Som culpables d'haver callat durant deu anys sobre la guerra de Txetxènia, que ha generat rebels com Kulaev".

Ela Kesaeva, una mare que va perdre els seus fills, la interromp: "El principal culpable és Putin. Ell s'amaga darrere la presidència. Ha escollit no reunir-se amb nosaltres i demanar disculpes. És una tragèdia que haguem de viure sota aquest president, que es nega a acceptar cap responsabilitat".

Poc després es va saber que Putin havia convidat representants del Comitè de Mares de Beslan per reunir-s'hi a Moscou, el 2 de setembre. Al principi les dones estaven

indignades: el 2 de setembre era l'aniversari de la tragèdia. No hi podien anar de cap manera. Aleshores, l'Administració presidencial els va informar que la reunió entre Putin i la gent de Beslan es faria amb elles o sense elles; ja trobarien algú per dir-li a Putin davant de les càmeres de televisió que, a Beslan, tothom se l'estimava molt. Sempre se'n pot trobar, de gent com aquesta a Rússia.

Què havien de fer? Immediatament després de la tragèdia, Putin va prometre que se sabia tota la veritat. Molts se'l van creure, fins i tot les "mares negres" que havien perdut els seus fills. Seguint les ordres personals del president, es va crear una comissió parlamentària per investigar les causes i les circumstàncies dels esdeveniments de Beslan, presidida per Aleksandr Torxin, que va prometre que la Comissió presentaria un informe detallat i honest el març del 2004 a tot estirar.

No es va fer res. Encara avui no hi ha cap informe i la investigació s'ha convertit en una broma. Molts dels que van ser retinguts com a ostatges a l'escola estaven tan enfadats que es van negar a prestar declaració en l'absurd judici contra Kulaev, fet només per salvar les aparences.

"Obviament ningú no en va tenir la culpa, altrament no els haurien donat medalles", indica sarcàstica Marina Park. Els ciutadans de Beslan segueixen sols amb la seva pena. La gent els fotografia, com si fossin animals de zoològic, i se'n va. Els pregunten si els calen diners i ells responen que l'única cosa que volen és la veritat. *